

Az óvoda nevelési célja

A gyermeki személyiség tiszteletben tartásával a játék során, - az egyéni és életkori sajátosságok figyelembevételével - úgy alakítsuk, fejlesszük a gyermekek képességeit, hogy a világ felé nyitottak legyenek, tegyük őket alkalmassá az ismeretek befogadására, az iskolai életre.

Az óvoda nevelési filozófiája, nevelési alapelveink

A gyermekek megbecsülése, jogainak érvényesítése, önállóságának biztosítása, érzelmi biztonságának megteremtése.

Nevelési rendszerünk a differenciálás szem előtt tartásával a képességek fejlesztésére és a valóság megismerésére irányul. Montessori pedagógiáját követve erkölcsre, szabadságra, önfejlődésre, önállóságra, önfegyelmre és mély érzelmre nevelünk. Ehhez megfelelő környezetet és változatos tevékenykedést biztosítunk.

Az óvoda nevelési feladatai

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése. Ezen belül:

- az egészséges életmód alakítása
- az érzelmi nevelés és a közösségi életre nevelés
- az értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítása, az írott nyelv felfedeztetése.

Gondozás, egészséges életmódra nevelés

Célunk a gyermekek testi és lelki szükségleteinek kielégítése.

Feladat: az egészséges életmód alakítása, az egészségre nevelés, melynek egyik módszere a gyermekek igényének felkeltése az egészséges életvitel iránt. Fontos a gyerekek szomatikus, pszichés egészségének elősegítése és megőrzése, kultúrált, egészséges környezet formálása és folyamatos fenntartása. Ezek figyelembevételével alakítottuk ki a csoportszobákat, különböző kiszolgáló helyiségeket és a játszókertet. A testi és lelki szükségletek harmonikus összehangolásához hozzátartozik a napi és a heti életritmus megtervezése. A rugalmasan kezelt napirenden belül valósítjuk meg az étkezéseket, a pihenést, a mozgást, a játékot és egyéb tevékenységeket. A hetirend a kötelező és a szabadon választható tevékenységek ritmikus váltakozását tartalmazza. (testnevelés, logopédia stb.). Az egészséges életmódon belül a naponta visszatérő nevelési feladatok elfogadtatása, gyakoroltatása biztosítja, hogy beépüljenek a gyerekek mindennapos életébe, szokássá váljanak.

Az egészséges környezet biztosítása óvodánkban

Csoportszobáink különböző nagyságúak, jól szellőztethetőek, több funkció betöltésére alkalmasak. A bútorok minősége és elrendezése, a megfelelő játékok biztosítják a balesetmentes környezetet. Az egyes csoportoknak elkülönített öltözőrészük van a nyugodt gondozási tevékenységek végzéséhez. Az épületekhez külső kertek is tartoznak, amelyek kialakításánál maximális biztonságra törekedtünk. Változatos játszófelületekkel, napos és árnyékos részekkel biztosítjuk az egészséges környezetet. Minden évszakban lehetőség van az udvari játékra, mozgásra.

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére

- a gyermek ismerje fel a tisztálkodás szükségességét, váljon igényévé,
- a testápolási tevékenységben legyen önálló, testi szükségleteit akaratlagosan is tudja befolyásolni,
- a tisztálkodási eszközöket tudja rendeltetési helyükre tenni, s megfelelően használni,
- önállóan használja a papírzsebkendőt,
- ismerje és helyesen alkalmazza a fogmosás technikáját,
- önállóan és megfelelő sorrendben öltözzön, vetkőzzön (gomboljon, kössön)
- tudja a holmiját rendben tartani, összehajtogatni, s mindez váljék igényévé,
- ismerje és alkalmazza a kulturált étkezés szokásait, s váljék igényévé az esztétikus terítés,
- tudja önállóan eldönteni, mennyi ételt igényel, s elvenni, kiszedni, tölteni,
- használja helyesen az evőeszközöket és a szalvétát,
- ismerje az időjárás és öltözködés egészségvédelmi összefüggéseit,
- vegyen részt szívesen sétákon, kirándulásokon, mozgásos tevékenységekben,
- törekedjék környezetét is rendben tartani,
- szívesen vegyen részt segítségnyújtásban (társai és a felnőttek vonatkozásában), s egyéb megbízatásokban.

Érzelmi nevelés, közösségi életre nevelés

Cél a szocializáció folyamatában a gyermekek közösségi magatartásának megalapozása, mely az óvodai nevelés egészét átszövi.

Feladat a gyermekek testi szükségleteinek kielégítésén túl lelki és érzelmi fejlődésének alakítása, formálása, érzelmi biztonságának megteremtése.

Az óvodai élet tevékenységeinek segítségével a gyerekeket megtanítjuk alkalmazkodni, elfogadni, tolerálni, szükségleteiket késleltetni, önmagukat megvalósítani, úgy hogy e közben nem sértik társaik szabadságát.

Ehhez szükséges a gyerekekkel közvetlenül foglalkozó óvodapedagógus és dajka elfogadó, gondoskodó, segítő, példamutató magatartása.

A szabadon választott tevékenységek ideje alatt a gyerekek maguk választják meg társaikat, ezzel is segítjük a társas kapcsolatok alakulását.

A játék és az egyéb tevékenységek során a gyermekek ismerjék meg önmagukat és képességeiket, tiszteljék társaikat és a felnőtteket, legyenek figyelmesek, nyújtsanak segítséget egymásnak, tudjanak kompromisszumot kötni. Törekedjenek a másság elfogadására. A gyermek látja a különbséget az ügyesek és a még ügyesebbek között, e közben kifejlődik benne a versenyszellem, a kudarctűrés, a fegyelem, a türelem.

A fejlődés várható eredményi az óvodás kor végére

- A gyermekeknek igényükké válik a viselkedés és helyes cselekvés, szokás,

szabályainak betartása.

- Egymást figyelmeztetik a szabályok betartására.
- Kialakul a felelősségtudatuk, kötelességérzetük, egymás iránti toleranciájuk, társaik iránti együttérzésük.
- A felnőtt kérése nélkül is segítenek egymásnak, együtt éreznek a közösség tagjaival.
- Konfliktus helyzetekben törekszenek a békés megoldásra.
- Érdeklődnek társaik, barátaik iránt, ha óvodán kívül találkoznak, szeretettel köszöntik egymást.
- Csoportba érkező vendégeket szeretettel fogadják, köszönnek
- Figyelmesen meghallgatják a felnőttek, gyermekek közléseit.
- A közösségért szívesen dolgoznak, bíznak önmagukban, képességeikben.
- Szociálisan éretté válnak az iskolába lépésre.

Beszoktatás

A gyermek első találkozása az óvodával, annak emberi és tárgyi környezetével, kihat a gyermek óvodához fűződő későbbi kapcsolatára is. Ennek figyelembe vételével fogadjuk őket barátságos, szeretetteljes, nyugodt légkörben. Törekszünk felismerni azt a módot, hogyan közelíthető meg legkönnyebben érzelmileg (babusgatásra vágyót - babusgatjuk, a magányosan szemlélődőt hagyjuk kedve szerint egyedül tevékenykedni.)

A beszoktatás során megteremtjük a lehetőséget a szülőktől való fokozatos elszakadásra. Biztosítjuk az óvodai élet megkezdése előtt a környezettel, az óvoda dolgozóival és a gyerekekkel való ismerkedést, melynek a szülő is aktív részese.

A beszoktatásra szükség van, mert minden esetben új környezettel, új emberekkel, új szokásokkal találkozik a gyermek. Minden óvodai életkorban nagy odafigyelést és gondosságot igényel, mert meghatározója a későbbi gyermek – szülő - óvoda kapcsolatnak. Szem előtt tartjuk, hogy milyen környezetből érkezett a gyermek (család, bölcsőde más közösségből).

Hagyományaink, ünnepélyeink, eseményeink:

Mikulás, Karácsony, Farsang (nyitott), Március 15. Húsvét, Majális, Anyák napja (nyitott), Süni ébresztő – gyermeknap családi program, Évzáró, ballagás (nyitott), Születésnapok

Együttes programok a szülőkkel

Karácsony, húsvét előtti munkadélután, közös kézműves tevékenységek
Anyák napjához kapcsolódó játszódélután kis és középső csoportban.

Értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítása

Cél a gyermek meglévő értelmi képességeinek, érzékelésének, észlelésének, emlékezetének, figyelmének, képzeletének, gondolkodásának, kreativitásának, beszédképességének fejlesztése.

A szocializáció folyamatában a beszéd a gyermek környezetével való érintkezésének önkifejezésének, gondolkodásának legfőbb eszközévé válik. Mindezt nem célszerű külön kezelni, hiszen az anyanyelv használata szerves része az óvodai élet minden mozzanatának, a nevelés egész folyamatának. Ebben a folyamatban jelentős az óvodapedagógus személyes példamutatása, kezdeményező készsége, melynek során minden alkalmat kihasznál a beszélgetésre. A beszédkapcsolatok kialakulását a jó csoportlétkör a szeretetteljes óvónő-gyerek, gyerek-gyerek viszony pozitív irányba fejleszti.

Feladat a játékos tapasztalatszerzés biztosítása élményeken alapuló tartalmas játék kibontakoztatásának, segítése, amely jellegétől, helyzettől függően alkalmas az ismeretnyújtásra, egyes készségek és képességek kialakítására, illetve gyakoroltatására a gyermekek kíváncsiságára, aktivitására alapozva. A szituációk kezdeményezése, amelyek nem erőltetve, hanem a gyerek számára „érdekeset, újat” tapasztaltatva, tevékenyten cselekedtetés során észlel és érzékel, vagyis tanul, a gyermekek életkori sajátosságait támogató folyamatos modellnyújtás, mivel a gyermeket utánzásos minta és modellkövető magatartás és viselkedés jellemzi.

Az anyanyelvi nevelés célja és feladatai:

Cél a 3-7 éves gyermekek beszédészlelésének, beszédmegértésének fejlesztése, változatos módszerekkel, anyanyelvi játékokkal, különböző tevékenységformákkal, spontán beszédhelyzetekkel, beszédaktivitásuk fokozása, nyelvi és kommunikációs képességeik kibontakoztatása az iskolaérettség követelményeinek megfelelően.

Feladat, képessé tenni a gyerekeket a feléjük áramló verbális és metakommunikációs információk befogadására, megértésére. Képessé tenni a gyerekeket arra, hogy saját érzelmeiket, gondolataikat szóban pontosan ki tudják fejezni és közben a beszédhelyzethez és a kommunikációs partnerhez is igazodni tudjanak.

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére

- törekedjen a végzett tevékenységek véghezvitelére, összefüggéseinek felfedezésére,
- a változások tartalmát próbálja meg kifejezni szóban, rajzban,
- rendelkezzen probléma felismerő- és megoldó képességgel,
- próbáljon véleményt mondani a hozzá közel álló témákról,
- tudja figyelmét rövid ideig ugyanarra a feladatra összpontosítani,
- vegyen részt a különböző feladatok elvégzésében,
- segítséggel javítsa a tévedéseit, ellenőrizze tevékenységét,
- törekedjen az önértékelésre, fogadja el mások értékelését,
- ismereteit tudja alkalmazni a gyakorlatban,

- értse meg és kövesse a felnőttek kéréseit.

AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI

Montessori elméletében a **játék, munka, tanulás** egységes komplex rendszert alkotnak. A gyerek játék által tanul, a munkát is játékként éli meg, a tanulás is játék számára, ha az a saját fejlettségi szintjének felel meg.

Mindhárom tevékenységformában fontos, hogy az óvodapedagógus ismerje, figyelje a gyermekeket.

Játék

A játék az óvodáskor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, az óvodai nevelésünk leghatékonyabb eszköze.

A játékban fejlődnek a gyerekek különböző képességei, készségei és formálódnak érzelmi, akaratilag tulajdonságaik.

Fontosnak tartjuk, hogy a játék sokoldalú fejlesztő hatását az óvodapedagógus tudatosan használja fel a nevelés folyamatában.

Az óvodapedagógus feladatai

Megfelelő *léghő, hely, idő, eszköz, élmény* biztosítása, melyek a tartalmas elmélyült játék alapjai.

Játékidő

A játékidőt a rugalmasan kezelt napirenddel és folyamatos étkezésekkel növeljük.

A játékban jelentős a gyerekek irányultsága, életkori sajátosságai, s e szerint szerezzük be a változatos eszközöket. A gyakorló, konstruáló, társas és szerepjáték eszközei mellett megtalálhatók a sajátos Montessori eszközök. A korosztályok fejlettségi szintjének megfelelően adunk lehetőséget a nagy és finommozgást fejlesztő eszközök, valamint az értelmi képességeket fejlesztő játékok alkalmazására.

Élmény

Az egyéni és közös élményszerzési lehetőségeket megteremtjük és kihasználjuk az óvodai élet mindennapjaiban.

Játékfajták

Gyakorló játék, szerepjáték, barkácsolás, építő, konstrukciós játék, szabályjáték, bábozás, udvari játék

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére

- Megértik és elfogadják egymás elképzeléseit.
- Vállalják a számukra kevésbé érdekes, kedvezőtlen szerepeket is.
- Tudnak játékot irányítani és játszótársaikhoz alkalmazkodni.
- Önállóak a játék előzetes közös tervezésében, a szerepek kiválasztásában.
- Egyre igényesebbé válnak alkotásaik.
- Bonyolultabb szabályok megtanulására is képesek.
- Figyelmeztetik egymást a szabályok betartására.
- Gyermekek játékformája változatos.

Munka

A munkajellegű tevékenységek mozgatója a gyermek aktivitási vágya és a felnőtt megerősítő, dicsérő értékelése.

Fontos, hogy a munkavégzés rendszeres, folyamatos legyen, és épüljön be az óvodai mindennapokba.

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére

- szeretnek közösen dolgozni,
- önállóan, igényesen végzik a naposi munkát,
- önként és szívesen vállalnak feladatot,
- az egyéni megbízásokat örömmel végzik,
- szívesen közreműködnek a növények és állatok gondozásában,
- örömmel segítenek a kisebbeknek,
- ismerik az eszközöket és a használatukkal járó veszélyeket,
- szeretnek meglepetést készíteni a kisebbeknek, szüleiknek, a felnőtteknek.

Tanulás

Cél a gyerekek megszerzett ismereti, tapasztalatai, élményei legyenek hatással az iskolai tanuláshoz való viszonyukra.

A korosztály sajátosságaiból adódóan az óvodai tanulásban megalapozzuk a gyermek:

- tanuláshoz való pozitív viszonyát (a kis gyerek nyitott, kíváncsi, fogékony az újra)
- beállítódását (kapcsolódik tanulási helyzetekhez, figyel, emlékezetbe vés, magától bekapcsolódik egy számára érdekes tevékenységbe)
- feladattudatát (belső késztetése legyen a feladat elvégzésére)

A tanulás lehetséges formái:

- Utánzásos minta-modell követés, melyben a spontán, játékos tapasztalatszerzés dominál
- Szervezett, tervszerű forma, melyben tudatosan szervezzük és irányítjuk a gyermekek megfigyeléseit, tapasztalatszerzéseit, gyakorlati probléma és feladatmegoldásait.

A tanulás terén is figyelembe vesszük a gyerekek egyéni különbségeit és szükség szerint alkalmazzuk a felzárkóztatást vagy tehetséggondozást. Szem előtt tartjuk a sajátos nevelést igénylő gyermekek fejlesztését, a szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek fejlődésének segítését.

Tervszerű foglalkozásainkat a nevelőtestület által kidolgozott naplóban vezetjük. Céljainknak megfelelően a foglalkozásainkra meghatározott feladattal, előre végiggondolt módszerekkel és eszközökkel készülünk.

A tanulási folyamatot az évszakok változásaihoz és a hónapok aktuális eseményeire építve tervezzük és valósítjuk meg, nagy hangsúlyt fektetve a komplexitás érvényesülésére a különböző foglalkozási területek között.

Irodalmi nevelés

Cél az irodalmi érdeklődés felkeltése, változatos irodalmi élmények nyújtása során az esztétikai és erkölcsi értékek alapjainak közvetítése.

Feladat a gyermekek értelmi, érzelmi tulajdonságainak fejlesztése, az anyanyelvi kultúra megalapozása és az írott nyelv felfedeztetése.

Megismertetjük a gyerekeket a népi és irodalmi alkotásokkal, a magyar és más népek műveivel. A versek, mondókák megtanulása, mesék hallgatása során bővül szókincsük; a dramatizálás, bábozás alkalmával pedig előadásmódjuk is változatosabbá válik.

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére

- az ismert verseket, mondókákat, meséket szívesen hallgassák és mondogassák,
- az ismert verseket, meséket szívesen dramatizálják, bábozzák,
- találjanak ki egyszerű meséket, történeteket és alkalmazzák azt játékukban,
- váljanak a könyv nézegetése által könyvszerető és sokat olvasó gyermekké,

Zenei nevelés

Cél, hogy a zene eszközével formáljuk a gyermekek személyiségét, felkeltsük érdeklődésüket a zene iránt. Formáljuk ízlésüket, alakítsuk esztétikai fogékonyságukat.

Feladat

- éneklési készség fejlesztése

- hallásfejlesztés
- ritmusérzék fejlesztése
- mozgás térforma fejlesztése
- ütőhangszerek használatának elsajátíttatása
- zenei formaérzék fejlesztése
- zenei alkotókedv kialakítása

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére

- egyénileg is szívesen énekelnek,
- felismerik a környezet és egymás hangjait,
- megkülönböztetik a magas, mély hangokat, halk, hangos és alkalmazzák
- örömmel játszanak énekes gyermekjátékokat,
- figyelmesen, türelmesen hallgatják és szeretik a zenét,
- ismerik az egyenletes lüktetés és a ritmus különbségét, és érzékeltetik,
- megkülönböztetik a gyors és lassú éneket és mozgást, alkalmazzák
- változatos térformákkal játszanak, éneklést tánclépésekkel is tudják kísérni.

Vizuális nevelés

Cél, hogy a gyerekek egyéni fejlettségi szintjüknek megfelelően képi, plasztikai kifejezőképesség birtokába juttassanak, alakuljon ki bennük a rendező, komponáló, térbeli tájékozódó képesség, színeképzetük fejlődése.

Feladat megismertetni őket a különböző anyagokkal, az ábrázolás és konstruálás egyszerű munkafogásaival, technikai alapelemeivel.

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére

- használják önállóan az eszközöket és technikákat,
- plasztikai munkáik legyenek változatosak, egyéniak,
- saját, illetve közösen készített munkáikról beszéljenek, tudjanak véleményt mondani,
- megfelelően használják a ceruzát 3 ujjal,
- forma és emberábrázolásukra részletes formagazdagság legyen jellemző,
- ismerjék a síkbeli irányokat.

Külső világ tevékeny megismerésére nevelés

Környezeti nevelés

Cél a gyerekek a természeti-emberi-tárgyi környezetükben tapasztalatokat, ismereteket szerezzenek a biztonságos eligazodáshoz, legyenek tájékozottak a világban.

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére

- tudják lakcímüket, szüleik pontos nevét, foglalkozását,
- tudják korukat
- különbséget tesznek az évszakok között, ismerik a napszakokat,
- ismerik környezetük növényeit, azok gondozását,
- ismerik a különböző állatcsoportokat,
- tudnak a környezetvédelem fontosságáról, természetet óvó, védő személyiséggé válnak,
- ismerik a környezetükben lévő intézményeket, szolgáltató házakat,
- felismerik és megnevezik környezetük színeit, sötét és világos változatait,
- Gyakorlottak az elemi közlekedési szabályok betartásában,
- Ismerik a közlekedési eszközöket,
- Megkülönböztetik a jobbra-balra, irányokat, értik a névutókat.

Matematikai nevelés

Cél :

az értelmi képességek fejlesztése, a minket körülölelő világ mennyiségi, formai, kiterjedésbeli összefüggéseinek felfedezése, megtapasztalása játékos formában a gyerekek igényeihez, ötleteihez igazodva.

Feladat:

a gyerekek matematikai érdeklődésének felkeltése, az elemi ok-okozati összefüggések felismertetése, megtapasztaltatása. Pozitív viszony kialakítása, a problémahelyzetek megoldásához, a logikai gondolkodás magalapozása.

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére

- a tárgyakat meg tudják számlálni legalább 10-ig, össze tudják hasonlítani mennyiség, nagyság, forma, szín szerint,
- megkülönböztetik a jobbra, balra irányokat, értik a helyeket kifejező névutókat (alá, fölé, mellé, közé stb.),
- ismerjék az ok-okozati összefüggéseket általában
- önállóan tudják felismerni, megoldani a probléma helyzeteket,
- tudják használni a matematikai fogalmakat, kifejezéseket.

Mozgás

Feladat

Tervszerűen összeállított testnevelési játékok felhasználásával, hatékonyan fejlesztünk (az óvónők egységes követelményt állítanak)

Az óvoda saját feltételrendszerének maximális kihasználására és fejlesztésére törekszünk. Mindennap szervezünk játékos mozgást (napi 30 perc), ez rugalmasan épül be a napirendbe. A testnevelési játékokat a szabadidős tevékenység alatt tanulják meg, illetve a testnevelési foglalkozásokon tanult mozgásokat a szabadidőben is gyakorolják a gyerekek.

Figyelembe vesszük a fokozatos fizikai megterhelést

Egyéni fejlesztést, differenciált bánásmódot folyamatosan érvényesítjük.

Minél több mozgást szervezünk a szabadban

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére

- a gyerekek szeretnek mozogni, igényükké válik a mozgás a későbbiekben is,
- önállóan is szerveznek mozgásos játékokat,
- kitartóak a játékban, s más feladatokban,
- a kudarc nem veszi el a kedvüket, hanem pontosabb munkavégzésre serkenti őket,
- tudnak környezetükben tájékozódni, ismerik az irányokat,
- kialakul testsémájuk, oldaliságuk,
- biztonságosan mozognak, tudják mozgásukat irányítani,
- kialakul a gyerekek nagymozgása, finommozgása, egyensúlyészlelése, összerendezett mozgása,
- betartják a szabályokat, a különböző versenyjátékok, ügyességi játékok játszásakor kialakul egészséges versenyszellemük